

Malene og Kari

eller

En Moders Værdom

til

sin Datter

før

Brylluppet.

(Tildeels efter det Svenske).

Christiania.

Forlagt af Hans Malling.

1851.

V box 15:433

1782

En dygtig Kjerring, hed Malene,

iii

1782

iii

1782

1782

Trykt hos P. L. Malling.

En dygtig Kjerring, hed Malene,
Dag sin Datter Kari ene,
Dag sagde: her og lar af mig!
Engang naar Du bliver Dvinde,
Skal Du visselig bestinde,
At det er til Gavn for Dig.

Det var igaar paa Kirkeveien,
At vor Nabo Jens paa Heien
Spurgte ret trohjertelig
Mig om Dine Aar og Alder, —
Hvi mon han paa sligt vel falder,
Uden at han elsker Dig!

Jeg ei kunde spare andet,
End jeg vidste vare Sandhed:
Du blier nu snart nitten Aar;
Kirsti er ei langt fra sexten,
Skjøndt hun liden er af Væxten;
Elen i det tolvte gaaer.

Samme Dag hans Moer mon føde
Jens, som gamle Provsten døde,
Jeg det mindes som igaar;
Sanktehans iaar, der kommer,
Staaer han midt i fagrest Sommer,
Fylde to og tyve Aar.

Han tør hid imorgen ride,
 Sølvsporet maa Du vide,
 Og naar han sig artig teer,
 Skal Du ham og høflig svare,
 At han deraf kan erfare,
 Du hans Ankomst gjerne seer.

Første Gang jeg ham har taget,
 Første Skjorte paa ham draget,
 Da han kom af Moders Skjød,
 Derpaa ham til Daaben baaret,
 Og ham til en Søn udkaaret,
 Som om han mig selv var fød.

Ham forært af mig er blevet,
 Siden Mangt, jeg har opskrevet,
 Og end Mere skal han faae;
 Han skal faae min ældste Jente,
 Held med hende kan han vente,
 Kom nu, Kari! og mærk paa.

Først for alting skal Du lære
 Dine Nøgler selv at bære
 Til Din Kjalder, Skab og Skrin;
 Gamle Sara skal Du tage
 Til Dit Monster, alle Dage
 Underdanig Manden Din!

Med Din Husbond Du ei trætte,
 Og ham ei til Dndt opsætte;
 Giv nu Agt, hør mig og lær!
 Mens Du skal Dig vel besinde,
 Naar hver Dag Du taer til Minde,
 At han Husets Herre er.

Bil for Hanen Hønen gale,
 Og for Manden Dvinden tale,
 Gaaer al Lykke snart sin Raas,
 Deraf kommer Riv og Trætter,
 Som den onde Mand fremsætter,
 Deraf, at de skjændes, slaes.

Du skal ei paa Manden puffe,
 Naar Du seer en Pynstedukke
 Klædes over Raad og Stand;
 Thi den Biv, som Manden glæder,
 Lær sig nøie med de Klæder,
 Som hun selv tilvirke kan.

Inden Dine egne Døre,
 Birk hvad Du Dig skal iføre,
 Tiin og Badmel, hvidt og sort,
 Thi det Broget og det Mandet
 Er formeget her paa Landet,
 Brug helst hvad Du selv har gjort.

Mangen Jomfru ifra Staden,
 Som ei engang værd er Maden,
 Kan ei spinde en Traad Garn;
 Skjondt hun har to hvide Næver,
 Hun dog ei en Skjorte væver,
 Og ei spøbe kan et Barn.

Reent Du holde inden Huse,
 Potter, Pander, Fad og Kruse
 Bære hvid' som Elfenbeen;
 Dønen skal Du ogsaa pudse,
 Alt i Stuen vel opstudse,
 Rette paa hver Brøst og Meen!

Dernæst skal Du hjemme blive,
 Ei i fremmed Stuer drive,
 Som Din Grandes Moder gjør!
 Hun saa tidt af Huset render,
 Til at Svinene omvender,
 Hvad ei Noget røre tør.

Lad ei dem i Huset komme,
 Som vil røre Sladdertromme,
 Bar de selve Sankteknud;
 Denne Sang Du for dem sjuunge:
 „Hold Din stemme Sladdertunge,
 Eller gik af Døren ud!“

Du paa Dine Børn ei høre,
 Naar de Posten har at føre
 Fra Din Grande, hvor han boer;
 Straf for saadant dem med Riset,
 Thi den Dvinde bliver priset
 Som ei løse Rygter troer.

Dine Børn Du lade lære
 Det, som dem til Gavn kan være,
 Læse, skrive exelent,
 Saa de gjerne om Dig tale,
 Naar igjennem Dødens Dale
 Du til Livet er hjemvendt.

Du skal flittig gaae i Kirke,
 Dyd det i Din Sjæl kan virke,
 Dg foragt ei noget Ord;
 Du ei sove maa derinde
 Eller have Fjas isinde,
 Det er ret en Udyd stor!

Dine Piger, Dine Dreng
 Skal Du give Lønnens Penge,
 Førend de af Huset gaaer:
 Thi om Du dem Sit forholder,
 Sorg og Uro det Dig volder
 Alle Dine Leveaar.

Dine Døre Du ei stænge
 For de Fattige, som trænge,
 Dem, som sukke efter Brød,
 Ellers kan Du ikke vente
 Noget god og salig Ende,
 Men en evig Dval og Død.

De, som rundt i Landet vandre
 Fra det ene Huus til andre,
 Dg som rune kan og spaae,
 Skal Du ikke efterlobe,
 Eller Lykken af dem kjøbe,
 Lad med deres Løgn dem gaae!

Du skal ikke heller løse
 Saasom de, der Bækken øse,
 Dg som siden trænge maae;
 Tolv Maaneder Aaret haver;
 Lidet mætter Laan og Gaver;
 Sparsomhed skal Lykken faae.

Sidst Du skal tilfængs Dig lægge,
 Spar ei Dine Fodder begge,
 Flittig om i Huset gaae,
 See, at Døren vel er lukket,
 See, at Ild og Lys er slukket,
 Ingen Pige libe paa!

Naar Du Maden vil tilrebe,
 Skal Du altid Dugen brede,
 Sætte frem hvad Du formaaer;
 Brug Din Moers og Moermoers Sæder,
 Saa er det Din egen Hæder,
 Om Du mig nu ret forstaaer!

Nu har jeg ei meer at sige,
 Mind min Lærdom, gode Pige,
 Den er til Dit eget Gavn,
 Da skal Dine Børn Dig ligne,
 Og naar Du er død, velsigne
 Gjennem mange Led Dit Navn!

